

Okul Yönetimine Aile Katılım Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Yönetimine Aile Katılım Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27856>

Özet

Okul Yönetimine Aile Katılım Ölçeği, ebeveynlerin okulun idari süreçlerine ve karar alma mekanizmalarına ne ölçüde dahil olduğunu sistematik olarak ölçmek amacıyla 2013 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçeğin geliştirilmesi, egitim araştırmaları alanında, okul-aile işbirliğinin yönetsel boyutunu nicel olarak analiz etme ihtiyacına yanıt olarak ortaya çıkmıştır. Bu ölçek, okul yöneticilerinin ve eğitim politikası yapıcıları, aile katılımı tevik etme stratejilerini devalendirmelerine olanak tanır.

Ölçek, spesifik olarak, ailelerin sadece öğrencinin akademik başarılarını desteklemesi yerine, okulun genel işleyişi ve yönetimi üzerindeki etkisini devalendirmeye odaklanmaktadır. Ölçek, V. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde sunulan bir çalışmada kapsamında geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Okul Yönetimine Aile Katılım, Ebeveyn Katılım, Okul Yönetimi, Eğitim Araştırmaları, Ölçek Geliştirme, Okul-Aile İşbirliği.

Yazarlar

Demirali Yağar Ergin, Gülden Kurum.

Amaç

Okul Yönetimine Aile Katılım Ölçeği'nin temel amacı, ebeveynlerin okul yönetimi süreçlerine katılım düzeylerini ve bu katılımın doğasını geçerli ve güvenilir bir biçimde belirlemektir. Bu araç, okulların yönetsel kararlarında ailelerin görüşlerinin ne kadar dikkate alındığını, ailelerin hangi yönetim alanlarında (müfredat, bütçe, disiplin vb.) aktif rol aldığını ortaya çıkarmak üzere tasarlanmıştır.

Geliştirme çalışması, eğitim bilimleri alanında, aile katılımının geleneksel tanımının ötesine geçerek, demokratik okul yönetimi ilkelerinin uygulanabilirliğini ölçmek için sağlam bir ölçek sunmayı hedeflemiştir.

Yapı

Ölçek, psikometrik geliştirme sürecinde, Okul Yönetimine Aile Katılım yapılarını ölçmeyi amaçlamaktadır. Bu yapı genellikle çok boyutludur ve bunları içerebilir (ancak kaynakta kesin boyutlar belirtilmemiştir):

Karar Alma Süreçlerine Katılım: Okulun stratejik planlaması ve politikalarının belirlenmesindeki ebeveyn rolü.

İletişim ve Bilgilendirme: Yönetim tarafından ailelere sağlanan bilgi akışının yeterliliği ve ailelerin geri bildirim mekanizmalarına erişimi.

Gönüllü Yönetim Faaliyetleri: Okul Aile Birliği gibi resmi yönetim organlarındaki aktif görev alma durumu.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmalarıyla geçerlik, aracın gerçekten ölçmek istediği yapıyı ne kadar doğru ölçtüğünün kanıtlanmasıdır. Orijinal özet kaynakta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, bir geliştirme çalışması olarak, araştırmadaki geçerlik türlerinin incelenmesi beklenmektedir:

Kapsam Geçerliliği (Content Validity): Ölçek maddelerinin, Okul Yönetimine Aile Katılım yapışının tüm yönlerini temsil edip etmediği uzman görüşleri ile incelenmiştir.

Yapı Geçerliliği (Construct Validity): Ölçeğin, ölçtüğü psikolojik yapıyı ne kadar iyi temsil ettiğini gösterir. Bu genellikle Faktör Analizi yöntemleriyle desteklenir.

2013 yılında yapılan bu akademik çalışmada, ölçeğin yapı geçerliliğini destekleyen istatistiksel analizlerin sunulduğu varsayılmaktadır, ancak nicel veriler (örneğin, faktör yükleri) kaynak özetinde yer almamaktadır.

Güvenirlilik

Güvenirlilik, ölçüm aracının tutarlılığını ve kararlılığını ifade eder. Orijinal kaynakta spesifik güvenirlik katsayıları yer almamaktadır. Ancak geliştirme sürecinde, ölçeğin iç tutarlılığının incelenmesi standart bir prosedürdür.

İç Tutarlılık (Internal Consistency): Maddelerin aynı yapıyı ne kadar tutarlı ölçtüğünü gösteren Cronbach Alfa (α) katsayısının hesaplanması olması muhtemeldir.

Test-Tekrar Test Güvenirliliği (Test-Retest Reliability): Belirli bir zaman aralığıyla aynı deneklere uygulanan ölçümler arasındaki tutarlılığın incelenmesi beklenir.

Faktör Analizi

Okul Yönetimine Aile Katılım Ölçeği'nin yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla faktör analizinin kullanıldığı varsayılmaktadır. Geliştirme çalışmalarıyla yaygın olarak kullanılan bu metodoloji, ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu ve bu boyutların hangi maddelerle temsil edildiğini ortaya koyar.

Eğitim araştırmalarında, aile katılımı gibi karmaşık sosyal yapıları ölçen araçların genellikle birden fazla alt faktöre sahip olduğu görülmektedir (örneğin, İdari Katılım, Bütçe Katılımı, Eğitimsel Karar Katılımı). Ölçeğin son halinin, bu alt boyutları net bir şekilde ayrıran bir faktör yapısına sahip olduğu düşünülmektedir.

Araç

Test Tipi: Geliştirme (Yeni bir yapı ölçme aracı olarak geliştirilmiştir.)

Format: Kaynakta derecelendirme formatı belirtilmemiştir, ancak bu tür sosyal psikolojik ölçekler genellikle **Likert Tipi** derecelendirme kullanır (örneğin, "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a kadar uzanan 5 veya 7 noktalı bir skalada).

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: İlköğretim veya ortaöğretim kademesindeki öğrencilerin velileri (ebeveynler).

Yaş Grubu: Yetişkin ebeveynler (Genellikle 25-60 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Çalışma, büyük ihtimalle Türkiye'deki çeşitli il veya ilçelerde bulunan okullarda görev yapan ebeveynler üzerinde yürütülmüştür. Detaylı popülasyon bilgisi için orijinal kongre bildirisine başvurulmalıdır.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Anket Formu. Ebeveynlerin, okul yönetimine katılım deneyim ve görüşlerini ifade etmeleri beklenir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler ve Kullanım Hakkı: Ölçek, akademik bir kongre bildirisi kapsamında sunulduğundan, akademik ve bilimsel amaçlı kullanımlar için genellikle yazarlardan izin alınması tavsiye edilir.

Ücret: Ticari bir ölçek değildir; genellikle akademik çalışmalar için ücretsizdir.

Test Yılı: 2013.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Demirali Yaşar Ergin

Yazar ORCID Tanımlayıcı: ORCID bilgisi kaynakta yer almamaktadır.

Kurumsal E-posta Adresleri: Kurum bilgisi kaynakta yer almamaktadır.

İletişim Adresi: demiraliergin@hotmail.com

Kaynaklar

Ergin, D.Y.,& Kurum, G. (2013). "Okul Yönetimine Aile Katılım Ölçeği"nin geliştirilmesi. V. *Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmalar Kongresi* içinde (s.2329-2341). Çanakkale: Onsekiz Mart Üniversitesi.

Bu ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [okul-yonetimine-aile-katilimi-olcegi-toad.pdf](#)

Okul Yönetimine Aile Katılım Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan orijinal kaynak içeriğinde yer almamaktadır. Detaylı maddeler için, yukarıda belirtilen 2013 tarihli kongre bildirisinin tam metnine başvurulması gerekmektedir (Ergin & Kurum, 2013).